



# چهارمین کنفرانس ملی دستاوردهای اخیر در

## مهندسی عمران، معماری و شهرسازی

تهران - مهر ۱۳۹۶



وزارت علوم، تحقیقات و فناوری  
موسسه آموزش عالی نیکان

### طراحی بیمارستان در سندج با رویکرد پدافند غیرعامل

ashkan mardokhi<sup>\*</sup>, محمد رضا لیلیان<sup>۲</sup>

۱-دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری، گروه معماری، واحد بروجرد، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، ایران

Email: ashkan\_mardokhi@yahoo.com

۲-استادیار گروه معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد پرند، گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، پرند، ایران

Email:Leylian\_reza@yahoo.com

#### چکیده

پدافند غیرعامل مجموعه فعالیتهای غیر مسلحه ای که باعث افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب پذیری، تداوم فعالیتهای ضروری، ارتقای پایداری و تسهیل مدیریت بحران در مقابل تهدیدات و بحران ها می شود و با به کارگیری روش هایی است که با بهره گیری از آن بتوان آثار حمله و کاهش آسیب پذیری و افزایش امنیت و ایجاد قابلیت انعطاف پذیری در وضعیتهای مختلف و عکس العمل های به موقع به منظور نجات جان انسان، مردم ساکن و اماکن موجود و به مفهوم حفاظت موثر از جان ساکنان یک شهر را به حداقل رساند. شهر سندج و در مراکز درمانی (بیمارستان) این شهر، رفاه، امنیت و آرامش خاطر شهروندان به ویژه در مقاطع بحرانی با توجه به پدافند غیرعامل، کمتر در نظر گفته شده است و یا اصلاً به پدافند غیرعامل در شهر سندج، در فضاهای درمانی و بیمارستان ها توجه نمی شود و نشده است. بنابراین بیمارستان یکی از ضروری ترین نیازهای بشری است که به نظر می رسد که با وجود اهمیت بالای موضوع متساقنه در شهرستان سندج، این مهم جدی گرفته نشده و اقدام خاصی در این زمینه صورت نگرفته است. هدف اصلی این پژوهش تأکید بر نقش کلیدی بیمارستان در سندج با رویکرد پدافند غیر عامل در بخش درمان در زمان بحران، اعم از طبیعی و انسانی می باشد، که نتایج کلی آن ایجاد رفاه، امنیت، آرامش خاطر، قدرت و بازدارنده در شهروندان را در مقاطع بحرانی تأمین کند. نوع تحقیق، کاربردی و روش شناسی آن، توصیفی- تحلیلی و بخشی از داده ها و اطلاعات از بررسی مبانی نظری و مرور ادبیات و مطالعات انجام شده در جمع آوری اطلاعات تحقیق از جمع آوری اسناد و از روش کتابخانه ای در زمینه پدافند غر عامل و تحلیل روابط بین متغیرها استفاده شده است.

**واژگان کلیدی:** پدافند غیرعامل، بیمارستان، سندج

#### ۱. مقدمه

زمانی که درباره تهاجم، حمله، جنگ و بحران های طبیعی و انسانی در مناطق شهری صحبت می شود، بی شک، برخی کاربری ها نسبت به کاربری های دیگر اهمیت بیشتری دارند که کاربری های درمانی و بیمارستان ها را باید از آن سنخ دانست. این کاربری ها که جزء زیرساخت های خدمات اضطراری شهرها محسوب می شوند [۱]. نه تنها به طور مستقیم با زندگی و جان مردم سروکار دارند، بلکه وجود و کارکرد مطلوب آن ها بر احساس امنیت شهروندان تأثیری مهم دارد و در صورت آسیب دیدن آن ها، نه تنها نجات جان مجرحان با مخاطره روبه رو می شود، بلکه اغتشاش و ناامنی ناشی از نبود چنین مراکزی در شهر بر مشکلات مدیران و مسئولان خواهد افزود. لذا برنامه ریزی کارآمد در زمان بحران های شهری می تواند تلفات جانی و مالی را کاهش دهد و دامنه بعد بحران را محدود کند [۲].